

Dosarul nr. 3ra-572/22
2-16008721-01-3ra-20052022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. V. Potlog)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. L. Caraianu, A. Mironov, S. Gubenco)

ÎNCHEIERE

3 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Victor Salinschi,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Salinschi împotriva Întreprinderii de Stat „Gările și Stațiile Auto Moldova”, Societatea cu Răspundere Limitată „Gările Auto Moderne”, terți Primăria orașului Cimișlia, Cancelaria de Stat, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Intex Nauca”, Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la obligarea emiterii răspunsului și prezentarea actelor, instituirea servituții de acces și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Comrat,

constată:

La 2 septembrie 2016, Victor Salinschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Gările și Stațiile Auto Moldova” și Societății cu Răspundere Limitată „Gările Auto Moderne”, terți Primăria orașului Cimișlia, Iulia Salinschi, Cancelaria de Stat, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Intex Nauca”, Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la obligarea emiterii răspunsului și prezentarea actelor, instituirea servituții de acces și repararea prejudiciului.

În argumentarea cererii de chemare în judecată a relatat că, la 8 iulie 2016, s-a adresat cu cerere prealabilă către Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto Moldova”, solicitând evacuarea în termen de o lună a 4 chioșcuri – Întreprinderea Individuală „Goli Aliona”, Unite+Moldtelecom, Servicii de angajare în câmpul muncii (Societatea cu Răspundere Limitată „Axevaproect”) și chioșcul de tutungerie (Societatea cu Răspundere Limitată „Comontel Grup”) și instituirea servituții de acces prin terenul

Gării Auto Cimișlia către terenul xxxxx.xxx, inclusiv pentru materialele de construcții transportate cu mașini de gabarite mari.

Construcțiile sus-menționate au fost amplasate pe terenul Gării Auto Cimișlia la sfârșitul lunii octombrie 2015, fără acordul prealabil al proprietarilor terenurilor învecinate și în lipsa autorizațiilor de amplasare eliberate de autoritățile competente. Lipsa autorizațiilor de amplasare pentru chioșcurile enumerate este confirmată prin răspunsul nr. 740 din 12 noiembrie 2015 al Primăriei orașului Cimișlia.

În termenul prevăzut de lege, ce a expirat la 8 august 2016, reclamantul nu a primit răspuns la cererea prealabilă înaintată.

În drept, a invocat prevederile art. 15, art. 16, art. 20, art. 52, art. 53, art. 54 din Constituție, art. art. 8-12, art. 1422 din Codul civil, art. 3, art.4. 16 și 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 793- XIV din 10 februarie 2000, art. 166-167 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul a solicitat obligarea emiterii răspunsului la cererea prealabilă, prezentarea actelor ce justifică amplasarea pe terenul Gării Auto Cimișlia a 4 gherete, obligarea instituirii servituții de acces prin terenul Gării Auto Cimișlia către terenul cu număr cadastral xxxxx și repararea prejudiciului cauzat prin nesoluționarea în termen a cererii prealabile.

Prin încheierea protocolară din 24 septembrie 2016 a Judecătorei Cimișlia, s-a atras în calitate de intervenient principal Iulia Salinschi (vol. I, f.d. 38)

Prin hotărârea din 31 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată. (vol. II, f.d.113).

La 24 iunie 2021, Victor Salinschi și Iulia Salinschi, reprezentanți de avocatul Ion Ciumac, au depus apel motivat împotriva hotărârii din 31 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, solicitând repunerea în termenul legal pentru admiterea apelului, casarea actului judecătoresc, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată. (vol. II, f.d.157-161).

Prin încheierea din 27 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, s-a admis cererea lui Victor Salinschi și Iulia Salinschi, reprezentanți de avocatul Ion Ciumac, privind repunerea în termen de înaintare a apelului. S-au repus Victor Salinschi și Iulia Salinschi în termen de depunere a apelului împotriva hotărârii din 31 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central (vol. II, 185-189).

Prin decizia din 1 martie 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea de apel depusă de Victor Salinschi și Iulia Salinschi, reprezentanți de avocatul Ion Ciumac, cu menținerea hotărârii din 31 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central (vol. III, 49-55).

La 4 aprilie 2022, Victor Salinschi a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea actului judecătoresc, cu restituirea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată (vol. III, f.d.56-57).

În motivarea recursului recurentul a indicat că actul judecătoresc contestat este nemotivat, neîntemeiat și lipsit de suport juridic. Recurentul a opinat că instanța de apel a soluționat problema drepturilor unor persoane, care nu au fost implicate în proces și anume a Societății cu Răspundere Limitată „Ghigheia Lux”.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi examinată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019). Or, în speță procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată pînă la 01 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 1 martie 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat recurentului la 10 martie 2022, ce se confirmă prin avizul de recepție. Decizia motivată din 1 martie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost comunicată recurentului la 26 aprilie 2022, fapt confirmat prin avizul poștal (vol. III, f.d. 46,67).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 20 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului depus de Victor Salinschi, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 8 iunie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Gările Auto Moderne” a menționat că decizia din 1 martie 2022 a Curții de Apel Comrat este întemeiată și legală, prin care instanța de apel a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, solicitând respingerea recursului, ca fiind inadmisibil.

Până la examinarea admisibilității recursului, intimații Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto Moldova”, Primăria orașului Cimișlia, Cancelaria de Stat, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Intex Nauca”, Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” nu și-au valorificat drepturile procedurale și nu au depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o

reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Victor Salinschi.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Victor Salinschi se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Iurie Bejenaru

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu